

GRAD POŽEGA

GRADSKI MUZEJ
POŽEGA

«Kneževsko središte u Kaptolu» u Kaptolu»

«KNEŽEVSKO SREDIŠTE

Povodom 10. obljetnice
istraživanja prapovijesnih tumula
na nekropoli Gradci kod Kaptola

Požega, svibanj 2011.

«Kneževsko središte u Kaptolu»

Povodom 10. obljetnice istraživanja prapovijesnih
tumula na nekropoli Gradci kod Kaptola

*uz obilježavanje
Međunarodnog dana muzeja
18. svibnja*

Požega, svibanj 2011.

POVIJEST ISTRAŽIVANJA

Prvi podaci o nalazima iz Kaptola potječu još iz 19. st., a prva istraživanja na ovom mjestu proveo je vjerojatno još kutjevački vlastelin Milan Turković, početkom 20. st. dok je obavljao nekakva iskopavanja u Kaptolu. Na žalost, njegova arheološka zbirka uništena je u požaru koji je progutao dvorac pa će nam ostati nepoznato kakvi su bili njegovi rezultati i prvi nalazi iz Kaptola.

Moderna istraživanja počinju u kolovozu 1965. godine kad u Kaptol stiže ekipa Arheološkog muzeja u Zagrebu. Istraživanja koja su vodili V. Vejvoda i I. Mirnik uglavnom su se koncentrirala na nekropolu Čemernica, na kojoj se pokazala potreba hitnog zaštitnog iskopavanja zbog intenzivne poljoprivredne obrade zemljišta na kojem su se tumuli nalazili. U razdoblju između 1965. i 1971. godine istraženo je 14 tumula, ali pravu veličinu ove nekropole teško je utvrditi jer je veći dio vjerojatno uništen poljoprivrednom obradom. Ispod deset tumula pronađeni su grobovi, od kojih je šest sadržavalo oružje i imalo izrazito ratnički karakter. Najveći tumul XI nalazima i konstrukcijom sugerira ukop moćnog muškarca (ali bez oružja), dok samo u tri tumula grobovi sadrže materijal koji se može pripisati ženama.

Sve to nam govori kako su kaptolski kneževi bili prvenstveno ratnici, a njihova moć i bogatstvo odražavalo se i na njihovom oružju. Puna oprema ratnika sastoji se od 2-3 željezna koplja, bojnih sjekira, noža i konjske opreme, što je karakteristično za halštatsku kulturu u svojoj razvijenijoj fazi. To također ilustrira i način borbe koji je na ovim prostorima, po svemu sudeći, bio još uvijek pojedinačan (sulice za bacanje i sjekire za borbu izbliza). Osim kopalja i sjekira, oružja karakterističnog za čitav prostor halštatske kulture, u grobovima kaptolskih kneževa nalazimo i jedinstvene kompletne uvoznog obrambenog naoružanja među kojima se ističu grčko-ilirska i korintska kaciga koje su najsjeverniji nalazi grčkih kaciga u Europi! Kada se tome pridodaju brusevi-žezla s ukrašenim brončanim drškama koji su vjerojatno došli s Balkana kao i brončana konjska oprema proizvedena na način i po ukusu moćnih konjanika s Istoka, jasno nam je zašto su već ti nalazi postavili Kaptol na kartu važnih središta starijeg željeznog doba u ovom dijelu Europe.

NEKROPOLA GRADCI

Tragove gradinskog naselja i druge grupe tumula na brdu Gradci pokraj Kaptola uočila je pregledima terena ekipa Arheološkog muzeja u Zagrebu još 1975. godine kada su poduzeta i manja sondažna istraživanja. Međutim, prva sustavna istraživanja na tom nalazištu započela je krajem 2000. godine ekipa Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu pod vodstvom dr. sc. Hrvoja Potrebice. Nekropola Gradci nalazi se u neposrednoj blizini gradine na istoimenoj lokaciji i čini se da je bila omeđena nekom vrstom manje fortifikacije. Prvih pet tumula koji su prikazani na ovoj izložbi istraživani su od 2000. do 2004. godine. Istraživanja su se nastavila u organizaciji Centra za prapovijesna istraživanja i tijekom deset dosadašnjih sezona definirano je oko dvadeset i pet, a istraženo četrnaest tumula.

Kao i u slučaju nekropole Čemernica, i ovdje je riječ o paljevinskim grobovima u kojima su pokojnici položeni u urne, ali i izvan njih. U većini tumula na nekropoli pronađeni su neposredni ili posredni tragovi drvenih sanduka ili grobnih komora koje su u nekim slučajevima bile obložene i kamenim konstrukcijama, poput onih koje su ovdje prikazane u tumulima I i II. Ispod svih istraženih tumula na nekropoli pronađeni su keramički prilozima, međutim, u skupini prvih pet istraženih grobova ispod tumula III i IV nije bilo metalnih priloga stoga ne možemo sa sigurnošću odrediti spol pokojnika kojima su pripadali ti grobovi. Zanimljivo je da smo oružje na ovoj nekropoli našli u tek pet grobova među koje se opet ubrajaju tumuli I i II, s time da tumul I uz željeznu sjekiru s ručicama sadrži i elemente koji bi se mogli pripisati ženskim grobnim prilozima.

TUMUL I

Tumul I istraživan je u dvije kampanje 2001. i 2002. godine. Pronađena je iznimno dobro očuvana pravokutna suhozidna kamena konstrukcija prosječne visine od oko 1,25 metara. Južna polovica komore bila je od samog vrha potpuno ispunjena slojevima gara i namjerno lomljenih keramičkih posuda, dok je u sjeveroistočnom kutu tek na dnu komore pronađena veća nakupina pepela izmiješanog s kostima prekrivena jednim velikim kamenom. Oko spomenute nakupine pronađeno je nekoliko većih komada kamena između kojih su stajale tri plitke zdjele. Te tri manje zdjele uz sličan, ali grublji primjerak iz sjeverozapadnog groba komore predstavljaju jedine keramičke nalaze koji su pronađeni u cijelosti i za koje možemo pretpostaviti da su tu smišljeno položene tijekom grobnog rituala. U nakupini pepela i kostiju ili neposredno uz nju pronađeni su i svi ostali nalazi, odnosno željezna sjekira s ručicama, brončana fibula sa zadebljanjima na luku i brončanim prstenastim privjescima, dva keramička pršljena i željezni nožić. Zbog dobivanja okvirne kronološke slike izvršeno je i datiranje uzorka ugljena radioaktivnim ugljikom koje je potvrdilo razdoblje halštata, odnosno 820. - 410. pr. K. U zdjelici koja se nalazila u sjeverozapadnom kutu komore pronađena je nakupina sjemenki koje su pokazale neuobičajenu klijavost. Međutim kako je arheobotanička analiza pokazala da je riječ o vrstama koje i danas susrećemo na Papuku sjemenke su neposredno datirane AMS metodom koja je utvrdila recentno porijeklo uzorka, a detaljna biološka analiza utvrdila je zanimljiv fenomen koji je rezultat aktivnosti insekata. Antropološka analiza pokazala je da je riječ o ostacima jedne odrasle osobe, vjerojatno žene. Iako bi željezna sjekira s ručicama trebala biti dio muškog inventara, nema drugih dijelova naoružanja, a fibula je svakako dio ženske nošnje, baš kao što su i keramički pršljenci (utezi za vretena) isključivo ženski grobni prilog. Zbog svega navedenog ovu cjelinu bismo vjerojatnije mogli pripisati ženi. U tom slučaju sjekira možda ima funkciju oruđa ili je oznaka visokog ili iznimnog statusa pokojnice. Takvi slučajevi poznati su iz grobova svećenica s područja Etrurije i drugih Sredozemnih civilizacija tog doba.

TUMUL II

Tumul II istražen je tijekom 2002. i 2003. godine. Također je sadržavao suhozidnu kamenu konstrukciju, ali potpuno drukčije koncepcije od one pronađene u tumulu I. Sudeći po vrlo sitnim ulomcima kostiju izmiješanih s garom i ostalim ostacima lomače pokojnik je, čini se, bio spaljen na mjestu ukopa. Neposredno na taj sloj gara položeni su keramički i kovinski prilozima prekriveni s nekoliko slojeva kamenja različitih veličina koje čini relativno složenu konstrukciju, na koju je na kraju nasut zemljani nasip tumula.

Riječ je vjerojatno o muškom grobu s vrlo zanimljivim keramičkim posudama, među kojima se ističu najmanje dva lonca ukrašena nalijepljenim kositrenim pločicama, plitice, lonci, zdjelice na nozi i pseudokernos. Tehnika ukrašavanja posuda metalnim pločicama i lamelama poznata je širom Alpa tijekom starijeg željeznog doba, ali je rezervirana za grobove pripadnika elite pojedinih kulturnih skupina. Ovaj nalaz bio je drugi u Hrvatskoj u proteklih pola stoljeća, a u narednim sezonama Kaptol se pokazao ne samo kao mjesto na krajnjem rubu distribucije takvih posuda već i kao lokalitet s izuzetno velikim brojem takvih nalaza. Uz to ovo nalazište je jedno od rijetkih gdje nalazimo takve ukrase načinjene i od bronce i od kositra, i svakako jedini slučaj gdje oba spomenuta načina ukrašavanja nalazimo u istom grobu. Pseudokernos (posuda sa više spojenih recipijenata) ima izuzetno jako simboličko i materijalno značenje i u kontekstu cijele halštatske kulture predstavlja jedan od petnaestak do sada poznatih primjeraka tog tipa posuda na tlu Europe. Ne treba zanemariti niti zdjele na nozi koje su u trenutku pronalaska bili prvi takvi nalazi zabilježeni na kaptolskim lokalitetima.

Od metalnih nalaza treba izdvojiti dvije željezne strelice, jednu željeznu perlu i željeznu bojnu sjekiru sa zaliscima. Spomenute strelice su izuzetno rijedak i vrijedan nalaz (do sada tek jedan slučaj u

Kaptolu). Međutim, posebno je važna sjekira koja označava sam početak starijeg željeznog doba (oko 700. pr. K.). Riječ je o najjistočnijem nalazu ove vrste koji je do sada pronađen u Europi! Tijekom konzervacije na sjekiri je uočen urezani simbol sličan rimskom broju XIII. Pojava takvih „numeričkih“ simbola na halštatskom oružju i drugim artefaktima zabilježena je na više mjesta, ali u ovom slučaju to je također najjistočnija pojava spomenutih simbola.

TUMUL III

Tumul III nalazio se nekoliko metara južno od tumula II i nije imao nikakvu kamenu konstrukciju. Bio je devastiran šumskim putevima, a sačuvana visina na najvišem dijelu nije prelazila 60 cm. Ostaci groba pronađeni su u sredini tumula u obliku pravokutne nakupine gara i pepela s ulomcima najmanje tri keramičke posude: dva lonca i plitica. Metalnih nalaza nije bilo. U garu i pepelu uočene su sitne kosti koje vjerojatno pripadaju pokojniku. Izgleda da je i u ovom slučaju riječ o konstrukciji podignutoj nad spalištem pokojnika. Oštra pravokutna forma karboniziranog drveta dimenzija oko 1,5 x 1,5 metara na dnu tumula ispod svih nalaza ukazuje da su ostaci pokojnika i prilozili bili položeni u sanduk od dasaka koji je potom bio prekriven zemljanim nasipom. Iako nema metalnih nalaza, a keramičke posude su teško oštećene, njihovi oblici ukazuju na sam početak starijeg željeznog doba.

Prva tri tumula čine najstariju skupinu do sada nađenu na obje nekropole oko Kaptola koja se prema materijalu (metalnim nalazima i keramičkim oblicima) datira u razdoblje Ha C1 odnosno 700.-650. pr. K., možda i generaciju ranije, dok su dosadašnji nalazi pripadali razdobljima Ha C2 i Ha D1, odnosno 650.-550. pr. K.

TUMUL IV

Nalazio se na obronku brda zapadno ispod tumula III i tumula V, a iznad tumula VII, i s njima čini svojevrsan niz kako po tome što su smješteni na padini istog obronka u određenoj liniji, tako i zbog toga što njihova današnja veličina navodi na zaključak da su i u vrijeme nastanka bili sličnih dimenzija. Sačuvana visina iznosila je oko 1,2 m, a vidljivi promjer oko 13 m. Na žalost, unatoč veoma preciznom iskopavanju u ovom tumulu su nađene samo dvije relativno male skupine spaljene keramike položene na nakupini ugljena i gara. Metalnih nalaza, kao ni kamene konstrukcije nije bilo. Ništa u nasipu tumula nije upućivalo na naknadnu intervenciju pa je moguće da je riječ o grobu s vrlo malo priloga ili nekakvoj žrtvenoj konstrukciji. U svakom slučaju funkcija ovog tumula, a time i mogućnost njegove interpretacije, vidjet će se tek u širem kontekstu nekropole i slike koju će nam dati struktura nalaza iz okolnih grobova.

TUMUL V

Nalazio se na strmijem dijelu obronka, između tumula III i tumula IV. Baš kao i u slučaju tumula IV teško mu je odrediti točne dimenzije zbog činjenice da je zbog nagiba terena humak erodirao, a i graditelji su prije nasipanja tumula izvršili određenu nivelaciju. U svakom slučaju, zatečena visina je 105 cm, a promjer oko 14 m. Niti u ovom slučaju nije pronađena nikakva kamena konstrukcija. Na dnu nasipa pojavio se kompaktan sloj gara u kojem su pronađene dvije spaljene brončane fibule veoma malih dimenzija i loše sačuvane. Neposredno ispod njih, unutar tog sloja pronađena je glavna koncentracija grobnih nalaza koja se sastojala od 11 keramičkih posuda koje su od težine zemlje ispucale, ali su zadržale svoj originalni položaj i djelomično formu. Riječ je o tri veća lonca od kojih dva pripadaju tipovima s izvijenim rubom. Ukrašeni su kanelurama, ali i plastičnim buklima i rebrima na najširem dijelu trbuha. Treći lonac trbušastog oblika gotovo bez vrata bio je poklopljen pliticom (kako su i u blizini druga dva lonca pronađene slične plitice, nije isključeno da je to bio slučaj i s druga dva veća lonca) i sadržavao je spaljene kosti, odnosno, imao je ulogu urne. Na zapadnom rubu groba pronađene

su četiri plitice položene jedna u drugu koje čine svojevrsan komplet posuđa. U neposrednoj blizini dva velika lonca bila je nakupina kostiju u kojoj su pronađeni spaljeni ostaci dva željezna noža kao i još jedan za sada nedefinirani željezni predmet. Još nekoliko ulomaka bronce pronađeno je između keramičkih posuda. U donjem dijelu nakupine kostiju pronađena je mala plitka posudica promjera 6,5 cm s dvije rupice, ukrašena kanelurama i sačuvana u cijelosti.

U ovom trenutku na osnovu tipologije keramike i fibula grob bismo mogli okvirno datirati na prijelaz 7. u 6. st. ili prvu polovicu 6. st. pr. K. Zbog nedostatka oružja (nožice su nosili i muškarci i žene vjerojatno kao praktični dio nošnje) i relativno velikog broja keramičkih posuda bili smo skloni ovu grobnu cjelinu pripisati ženskoj osobi. Na to upućuju i rezultati antropološke analize prema kojima nakupina kostiju pronađena ispod keramičkih lonaca u kojoj su pronađeni željezni noževi najvjerojatnije pripada ženi koja je u vrijeme smrti doživjela starost od 25 do 35 godina. Međutim, posebno su zanimljivi rezultati analize kostiju iz poklopljenog lonca, odnosno urne. Riječ je o spaljenim ostacima djeteta u dobi od 6 mjeseci do dvije i pol godine. Iako su u svim uzorcima spaljenih kostiju u malim količinama (manje od 4 %) bile prisutne i životinjske kosti, u ovom slučaju ta je veza bila posebno naglašena jer su životinjske kosti činile oko 30 % ukupne količine kostiju u posudi.

Ova izložba koja prikazuje početnu fazu istraživanja na nekropoli Gradci kroz prikaz tri grobne cjeline naglašava nekoliko važnih činjenica. Kaptol je kao izuzetno važno središte postojao već i u najranijoj fazi presudnoj za pojavu željeznog doba u središnjoj Europi. Izuzetni nalazi poput bojnih sjekira i pseudokernosa koji ovdje dosežu krajnje točke distribucije pokazuju da je zajednica u Kaptolu vjerojatno imala važnu i aktivnu ulogu u tim nadregionalnim procesima. Ne smijemo zaboraviti da su pod tumulima pokopani samo najistaknutiji pripadnici zajednica starijeg željeznog doba, a nalazi iz tumula I i II pokazuju da su moćni ratnici, ali i žene u početnim fazama željeznog doba zauzimali najviše položaje u društvenim i religijskim strukturama. Posebna vrijednost sustavnih istraživanja na nekropoli Gradci jest što prvi put imamo priliku suvremenim metodama sustavno istražiti grobove (primjerice, tumul V) koji pripadaju istom vremenu kao i tumuli istraživani prije četrdeset godina na nekropoli Čemernica i možda ponuditi kvalitetniju interpretaciju tih nalaza.

Cjeline prikazane na ovoj izložbi kao i mnoštvo drugih nalaza upućuju na golemu važnost kneževskog središta u Kaptolu u komunikacijskoj mreži koja je tijekom starijeg željeznog doba povezivala razvijena kulturna i proizvodna središta u Grčkoj i Italiji s bogatim sjedištima halštatskih kneževa u središnjoj Europi. Važnu ulogu u tom kulturnom transferu igrale su i željeznodobne kulturne skupine Balkana i Panonije poput Donje Doline i Glasinca s kojima je Kaptol bio neposredno povezan.

Veliko i prosperitetno naselje s dugim kontinuitetom života i bogati prilozi u grobovima elite koji sadrže ekskluzivne prestižne predmete iz udaljenih krajeva ukazuju na neslućeni znanstveni i kulturni potencijal ovog nalazišta koje bi se moglo pokazati kao jedno od najznačajnijih za cjelokupnu sliku kulturno-povijesnog razvoja ovog dijela Europe u starijem željeznom dobu!

voditelj istraživanja
dr. sc. Hrvoje Potrebića

Kaptol – Gradci

Sustavno istraživanje 2001./2002. godine

Tumul I

1

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 38,5 cm; pr. 39

GMP 10.459

Lonac uskog, ravnog dna i širokog zaobljenog trbuha te kratkog cilindričnog vrata koji prelazi u širi prema van izvučeni rub. Trbuh posude ukrašen je vodoravnim kanelurama koje su presječene na četiri mjesta poprečnim rebrima. Ukas vodoravnih kanelura ponavljen je na vratu, a na ramenu posude je ukas koncentričnih krugova.

2

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 29,5 cm; pr. 30 cm

GMP 10.461

Lonac crne površine, uskog dna i zaobljenog trbuha te izvijenog ruba. Na prijelazu trbuha u rame posude četiri su simetrično postavljena ispupčenja/bukla.

3

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 34,5 cm; pr. 39,5 cm

GMP 10.462

Lonac izvijenog ruba s ukasom okomitih kanelura na trbuhu. Površina je premazana grafitom.

4

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 36,5 cm; pr. 42 cm

GMP 10.463

Lonac bikoničnog oblika sa izrazito uskim dnom i širokim trbuhom te izvijenim rubom. Na trbuhu je ukas vodoravnih kanelura s poprečnim rebrima. Ukas vodoravnih kanelura ponavlja se na cilindričnom vratu.

Plitka zdjela blago udubljenog dna, s uvučenim rubom i dvije ušice.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 7,2 cm; pr. 21,5 cm

GMP 12.050

5

Posuda

Plitka zdjela uskog, ravnog dna i uvučenog ruba ispod kojeg su dvije simetrično postavljene ušice.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 34,5 cm; pr. 39,5 cm

GMP 12.026

6

Posuda

Plitka zdjela s uvučenim rubom te dvije nasuprotno postavljene ušice. Dno zdjele je blago udubljeno.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6 cm; pr. 19 cm

GMP 12.052

7

Posuda

Plitka zdjela koničnog oblika s uvučenim rubom i ravnim dnom.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6,5 cm; pr. 18,5 cm

GMP 18.000

8

Posuda

Plitka zdjela ravnog dna i uvučenog ruba, bez ukrasa.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 5 cm; pr. 17,5 cm

GMP 17.999

9

Posuda

10

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 5 cm; pr. 15,5 cm

GMP 17.998

Plitka zdjela s uvučenim rubom i ravnim dnom.

11

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 3,5 cm; pr. 12,2 cm

GMP 17.997

Mala plitka zdjela ravnog dna i uvučenog ruba.

12

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 4,5 cm; pr. 13 cm

GMP 17.996

Mala plitka zdjela koničnog oblika, ravnog dna i uvučenog ruba.

13

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6,5 cm; pr. 16,5 cm

GMP 17.995

Plitka zdjela uskog, blago udubljenog dna te uvučenog, facetiranog ruba.

14

Posuda

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 3,5 cm; pr. 8,5 cm

GMP 10.479

Mala plitka zdjela S-profilacije sa zaobljenim dnom, rekonstruirana je prema jednom sačuvanom ulomku.

Mala plitka zdjela crne boje, S-profilacije i zaobljenog dna te ravnog ruba.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 3,5 cm; pr. 8 cm

GMP 10.465

15

Posuda

Mala plitka zdjela crne boje, S-profilacije i zaobljenog dna te valovito oblikovanog ruba.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 3,8 cm; pr. 8,5 cm

GMP 10.464

16

Posuda

Pršljen koničnog oblika.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 1,2 cm; pr. 1,9 cm

GMP 10.447

17

Pršljen

Pršljen bikoničnog oblika.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 1,9 cm; pr. 3,1 cm

GMP 10.448

18

Pršljen

Fibula narebrenog luka s kružnim proširenjima i s prstenastim privjescima. Igla nije sačuvana.

Prva polovica 7. st. pr. K.
Bronca
Pr. 9 cm; deb. 0,5 cm

GMP 10.458

19

Fibula

20

Sjekira

Prva polovica 7. st. pr. K.
Željezo
Duž. 17,5 cm; šir. 4,5 cm

Željezna sjekira s ručicama.

GMP 10.450

21

Nož

Prva polovica 7. st. pr. K.
Željezo
Duž. 12,5 cm; šir. 1,3 cm

Željezni nož povijene oštrice s trnom za nasad.

GMP 10.449

22

Žica

Prva polovica 7. st. pr. K.
Željezo
Duž. 7 cm; pr. 0,3 cm

Ulomak povijene žice kružnog presjeka.

GMP 10.445

23

Igla

Prva polovica 7. st. pr. K.
Željezo
Duž. 6,1 cm; pr. 0,2 cm

Ulomak željezne igle kružnog presjeka, sačuvane u dva dijela s tragovima drveta.

GMP 10.446

Kaptol – Gradci

Sustavno istraživanje 2002./2003. godine

Tumul II

Pseudokernos - lonac s tri manja recipijenta koja svojim oblikom ponavljaju oblik posude, a izlaze iz ramena posude i nastavljaju se na rub. Na vratu i truhu pseudokernosa je ukras vodoravnih kanelura.

24

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 29,5 cm; pr. 34,5 cm

GMP 10.406

Gornji dio lonca s izvijenim rubom. Ukrašen je malim kositrenim lamelama trokutastog oblika koje tvore veće trokute koje prekrivaju čitavu površinu. Na prijelazu trbuha u rame posude simetrično su postavljena četiri ispupčenja.

25

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 20,5 cm; pr. 35 cm

GMP 10.409

Lonac crne grafitirane površine, uskog, ravnog dna, cilindričnog vrata i izvijenog ruba. Na prijelazu trbuha u vrat posude oblikovana su četiri, simetrično postavljena, ispupčenja. Na ramenu posude ostao je djelomično sačuvan ukras od kositrenih lamela.

26

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 29 cm; pr. 33 cm

GMP 10.410

Lonac uskog, ravnog dna, naglašenog trbuha, cilindričnog vrata i izvijenog ruba. Ima četiri rogolika ispupčenja, simetrično postavljena. Vrat i truh ukrašeni su vodoravnim kanelurama. Ispod vrata je ukras utisnutih koncentričnih krugova.

27

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 36 cm; pr. 35 cm

GMP 10.411

28

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 29 cm; pr. 27 cm

GMP 10.412

Lonac crne grafitirane površine s rekonstruiranim donjim dijelom, cilindričnim vratom i izvijenim rubom. Vrat je ukrašen vodoravnim kanelurama. Na prijelazu trbuha u rame posude simetrično su postavljena četiri ispupčenja.

29

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 10 cm; pr. 19 cm

GMP 10.407

Zdjela na nozi crne grafitirane površine, cilindričnog vrata i blago izvijenog ruba. Na ramenu posude četiri su simetrično postavljene dvostruke ušice.

30

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 12 cm; pr. 17 cm

GMP 10.408

Zdjela na nozi uvučena ruba. Rub je s vanjske strane facetiran, a malo niže su simetrično postavljena četiri ispupčenja.

31

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 2,9 cm; pr. 8,4 cm

GMP 10.413

Mala plitka zdjela s udubljenim dnom i ravnim rubom.

32

Posuda

Sredina 7. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6 cm; pr. 18 cm

GMP 10.414

Plitka zdjela crne grafitirane površine s većim rekonstruiranim dijelom. Rub posude blago je uvučen.

Željezna sjekira sa zaliscima. U gornjem dijelu između zalisaka urezana je numerička oznaka nalik rimskom broju 13 (XIII).

33

Sjekira

Sredina 7. st. pr. K.
Željezo
Duž. 18,2 cm; šir. 4,5 cm

GMP 10.423

Željezna strelica s trnom i sačuvanim tragovima drveta.

34

Strelica

Sredina 7. st. pr. K.
Željezo, drvo
Duž. 2,9 cm; šir. 1,8 cm

GMP 10.420

Željezna strelica s trnom i sačuvanim drvetom.

35

Strelica

Sredina 7. st. pr. K.
Željezo, drvo
Duž. 3 cm; šir. 1,1 cm

GMP 10.421

Okrugla željezna perla bikoničnog oblika.

36

Perla

Sredina 7. st. pr. K.
Željezo
Vis. 0,9 cm; šir. 1,6 cm

GMP 10.422

Kaptol – Gradci

Sustavno istraživanje 2004. godine

Tumul V

37**Posuda**

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 34,5 cm; pr. 34 cm

GMP 10.433

Lonac crne grafitirane površine, uskog dna, naglašenog trbuha, cilindričnog vrata i izvijenog ruba. Na vratu i trbuhu je ukras vodoravnih kanelura. Kanelure na trbuhu presječene su poprečnim rebrima postavljenim simetrično na četiri mjesta.

38**Posuda**

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 35 cm; pr. 38 cm

GMP 10.434

Lonac crne grafitirane površine uskog dna, naglašenog trbuha i cilindričnog vrata te izvijenog ruba. Trbuh je ukrašen kosim kanelurama i s četiri simetrično postavljena ispupčenja. Na vratu ima ukras vodoravnih kanelura.

39**Posuda**

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 15 cm; pr. 31 cm

GMP 10.431

Lonac bikoničnog oblika s izrazito uskim, ravnim dnom, širokog trbuha i ravnog ruba. Na trbuhu i ramenu posude urezane su višestruke paralelne linije koje tvore oblik slova „V“.

40**Posuda s poklopcem**

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Posuda: vis. 8,5 cm; pr. 12,5 cm
Poklopac: vis. 1,7 cm; pr. 6,2 cm

GMP 10.429 | **GMP 10.432**

Mali kuglasti lonac uskog dna i otvora te širokog trbuha. Poklopac ima dvije nasuprotno postavljene ušice i ukrašen je užljebljenim paralelnim linijama.

Plitka zdjela crne površine, uskog dna i blago uvučenog ruba.

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 8 cm; pr. 18 cm

GMP 10.424

41

Posuda

Plitka zdjela uskog dna i blago uvučenog ruba. Ukrašena je kosim kanelurama.

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6 cm; pr. 19 cm

GMP 10.425

42

Posuda

Plitka zdjela crne grafitirane površine uskog dna. Rub posude blago je uvučen prema unutra, a izvana je ukrašen kosim kanelurama.

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6,8 cm; pr. 18 cm

GMP 10.426

43

Posuda

Plitka zdjela crne grafitirane površine, izrazito uskog dna s blago uvučenim rubom. Rub je izvana ukrašen kosim kanelurama.

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6,5 cm; pr. 18 cm

GMP 10.427

44

Posuda

Plitka zdjela crne grafitirane površine, uskog dna i ruba koji je blago uvučen prema unutra. Ukrašena je kosim kanelurama.

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6 cm; pr. 16 cm

GMP 10.428

45

Posuda

46

Posuda

Prva polovica 6. st. pr. K.
Keramika
Vis. 6 cm; pr. 18 cm

GMP 10.430

Plitka zdjela crne sjajne grafitirane površine, izrazito uskog dna i ruba koji je blago uvučen. Ukrašena je kosim kanelurama.

47

Nož / britva

Prva polovica 6. st. pr. K.
Željezo
Duž. 6 cm; šir. 1 cm

GMP 10.417

Mali povijeni nož / britva s trnom za nasad.

48

Nož

Prva polovica 6. st. pr. K.
Željezo
Duž. 12 cm; šir. 1,8 cm

GMP 10.418

Mali željezni nož povijenog sječiva s trnom za nasad.

49

Predmet

Prva polovica 6. st. pr. K.
Željezo
Duž. 3,3 cm; šir. 0,5 cm

GMP 10.415

Ulomak željeznog predmeta četvrtastog presjeka.

